

ПОШИРЕННЯ ТА ЕТІОЛОГІЯ МАСТИТІВ КОРІВ У ФЕРМЕРСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Строяновська Л.В., Супрович Т.М.

Подільський державний аграрно-технічний університет, Кам'янець-Подільський, Україна, suprovychm@gmail.com

Мастити корів є найбільш поширеним та вартісним захворюванням на фермах різних форм власності по всьому світу. Метою досліджень було встановити етіологію та частоту ураження маститом корів в фермерському господарстві «Подільська марка» Хмельницької області. Дослідження захворюваності корів на мастит по дням, починаючи з отелення виявило, що найчастіше корови хворіли починаючи з 121 до 305 доби. Повторно перехворіло 8% і 10% тварин відповідно. Упродовж перших 7 днів після отелення у 6% корів було виявлено субклінічний перебіг маститу і одна тварина перехворіла гнійно-катаральною формою. Починаючи з 15 доби після отелення у корів одночасно з субклінічним перебігом захворювання почали спостерігатися серозні мастити. Встановлено, що найчастіше мастит проявлявся у корів на третій лактації, з яких у 11% корів захворювання проявилося повторно, при цьому у 3% тварин ураження відбувалося в тій самій чверті, що і попереднього разу. При аналізі поширення маститу по чвертям було встановлено, що найчастіше у корів уражалися задні праві чверті вим'я (33,6%). Також, саме ці чверті найчастіше уражалися повторно (37,5 % від усіх повторів). У ході бактеріологічних досліджень від корів з клінічним і субклінічним перебігом було виділено в різних асоціаціях *Streptococcus agalactiae*, *Staphylococcus aureus*, *Staphylococcus epidermidis*, *Escherichia coli*, *Proteus mirabilis*, *Enterococcus spp.* За клінічного перебігу захворювання найчастіше визначався стафілококовий мастит – 40,1%. Коліформний мастит проявлявся у 30,8% випадків, а стрептококковий – у 21,6% випадків. При субклінічному маститі *Streptococcus agalactiae* виділявся з 39,6% патологічного матеріалу, *Staphylococcus aureus* – 30,2% та *Escherichia coli* – 26,5%. Дослідження показали, що епізоотичні штами *Staphylococcus aureus* помірно чутливі до еритроміцину, канаміцину, енрофлоксацину, амоксіциліну та резистентні до тріметопріму, тетрацикліну, цефазоліну, колістину і тілозіну. *Streptococcus agalactiae* були помірно чутливі до енрофлоксацину, амоксіциліну, резистентні до стрептоміцину,

амікацину, офлоксацину, канаміцину, поліміксину та гентаміцину. *Enterococcus* spp. - помірно чутливі до еритроміцину, резистентні до тріметопріму, енрофлоксацину, колістину, тілозіну, норфлоксацину, офлоксацину, кламоксину, біциліну, тетрацикліну, цефазоліну, гентаміцину та амоксіциліну. Епізоотичні штами *Esherichia coli* проявляли резистентність до тріметопріму, енрофлоксацину, колістину, тілозіну, еритроміцину, норфлоксацину, офлоксацину, кламоксулу, біциліну, тетрацикліну, цефазоліну, гентаміцину та амоксіциліну. Отже, встановлено, що клінічні і субклінічні мастити викликали асоціації бактеріальних патогенів у різних варіаціях, спектр яких представлений *Streptococcus agalactiae*, *Staphylococcus aureus*, *Staphylococcus epidermidis*, *Esherichia coli*, *Proteus mirabilis*, *Enterococcus* spp., епізоотичні штами збудників проявляли резистентність до більшості застосованих антибактеріальних препаратів.